

**ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ МВС УКРАЇНИ
ДЛЯ ВЗАЄМОДІЇ З ПРАЦІВНИКАМИ КОМЕРЦІЙНОГО СЕКСУ**

Шевченко В.В.¹, Кучеренко С.М.¹, Шевченко О.С.², Гаврилов Е.В.²

¹Українська інженерно-педагогічна академія

²Харківський Регіональний Інститут Проблем Громадської Охорони Здоров'я

Економічна нестабільність і низький матеріальний достаток чималої частини населення країни є причиною процвітання проституції. Як свідчать офіційні данні МВС, повії та жертви торгівлею людьми - це жінки від 18 до 26 років, як правило з неблагополучних або неповних сімей з низькою матеріальною забезпеченістю, що не мають роботи та грошей на навчання. Проституція в Україні є тісно пов'язаною з такими проблемами, як вживання наркотичних речовин, розповсюдження статевих інфекцій, насильство, торгівля людьми, бідність. Найбільш актуальними є проблеми жінок секс-бізнесу (ЖСБ), які складають лівову частину всіх робітників комерційного сексу (РКС).

ЖСБ є дуже вразливими до ВІЛ-інфекції та хвороб, що передаються статевим шляхом (ХПСШ). Їх чисельність велика особливо у великих містах та в прикордонних районах, через високий рівень безробіття, поширення насильства в сім'ї, споживання наркотиків, а також алкоголізму та інтенсифікації міграційних процесів. Соціологічні дослідження, проведене серед ЖСБ Представництвом ООН в Україні, надало дані, згідно яких поведінка цих жінок із клієнтами сприяє розповсюдженню ВІЛ та ХПСШ. До такої поведінки належить не користування презервативом, сексуальні стосунки зі споживачами наркотиків, зокрема ін'єкційним шляхом, і споживання наркотиків самими жінками. Такі дівчата та жінки часто є споживачами ін'єкційних наркотиків (СІП), що значно підвищує ризик їх інфікування. Крім того, негативне ставлення багатьох медичних працівників та правоохоронців до жінок, зайнятих у секс-бізнесі, в реальному житті обмежує їх доступ до інформації та лікування.

Дії, пов'язані з наданням комерційних сексуальних послуг в Україні, приводять до кримінальної та адміністративної відповідальності. Відповідно до Кримінального кодексу України, існує відповідальність за створення або утримання місць розпусти і звідництво (ст. 302), а також за сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією (ст. 303). Зайняття проституцією призводить до адміністративної відповідальності, а саме у вигляді призначення штрафу (ст. 181-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення). У зв'язку з цим є актуальними питання професійних навичок правоохоронців не лише у вигляді здійснення контролю та покарань, але і у вигляді профілактичної роботи з цим контингентом осіб.

Human Rights Watch у своїх дослідженнях, проведених в Україні (2001-2002 роки), виявила дискримінаційне ставлення до РКС представників правоохоронних органів, особливо якщо вони одночасно є і СІН: «міліцейська жорстокість ... часом сягає рівня катувань, є постійною та дуже поширеною проблемою в країні ... РКС часто стають жертвами таких порушень, оскільки їхнє маргіналізоване становище робить їх легкою здобиччю для міліціонерів, які ставлять собі за мету виконати план з арештів». Багато дослідників також роблять висновки, що серед працівників МВС, при їх досить лояльному ставленні до ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, спостерігається високий рівень стигматизації та дискримінації наркозалежних та РКС (Ю.І. Наєнко та ін., 2004).

За рівнем своїх знань та навичками профілактичної роботи більшість працівників МВС не можуть проводити ефективну профілактичну роботу серед РКС, спрямовану на профілактику правопорушень, зокрема, жіночої злочинності, профілактику інфікування ВІЛ-інфекцією, ХПСШ, а скоріше готові виконувати карні функції. З іншого боку, українське суспільство не готово до легалізації проституції, що вже дало багатьом європейським країнам можливість частково декриміналізувати надання платних сексуальних послуг та збільшити контроль за статевими інфекціями.